

కిటికీలో పూలతోట

ఎంత హాయిగా వుందీ ! ఇంతమంది మెక్కినా కాళ్లు జాపుకోడానిక్కూడా వీలుగానే వుందీ! జీపు కూడా కుదపటల్లేదు ఇందా కట్లాగా. జీపుతో సహా కృష్ణదాటేటప్పటికే చీకటి పడిపోయింది కదా! అసలు ముందుగా బయల్దేరేవాళ్లమే ! ఈ అమ్మమ్మగారే నాలుగు వరకు వర్జమని బయల్దేరనియ్యలేదు.

కృష్ణ దాటగానే ఆ ఒడ్డునే కూచుని తెచ్చుకున్న పులిహోర కాస్తా తినేయాల్సి చ్చింది. అమ్మమ్మగారు బొట్లు పెట్టి ఇచ్చిన అరటిపళ్లు రెండు తినేసరికి ఆయాసం

వచ్చింది. ఒకవేళవూరుచేరే లోపలమళ్ళీ అన్నాలు కూడా తినాల్సిస్తుందేమోనని అమ్మనడిగా 'అన్నాలెప్పుడు ఎక్కడ తినాలని!' అందులో తప్పేవిట్ నాకయితే తెలియదు. ఇంతెత్తు ఎగిరింది నా మీద - "ఈ పులిహోర మింగడాన్నే అన్నం తినడం అంటారు! మళ్ళీ మళ్ళీ కూరలుపులుసులువేసుకొని ప్రయాణాల్లో ఎవరూ తినరూ! అసలు మీది కడుపా కండవిల్లి మడుగా!" అని.

ఆ ముక్కే కాస్త నిమ్మళంగా చెప్తే ఆవిడగారి సొమ్మేం పోయిందో. అన్నిటికీ కేకలెయ్యడమే. చీకటిపడ్డాకమేం చివరికి కూచోకూడదని మమ్మల్ని మధ్యలో కుక్కి అమ్మా నాన్నా చెరో పక్క చివరికి కూచున్నారు. దారంతా ఒకటే చీకటి. జీపులైట్లు పడ్డచోట్ల తుమ్మచెట్లు వెలిగిపోతూ కనిపించడం మళ్ళీ చీకటయిపోడం. నాకయితే చాలా భయమేసి కళ్లు మూసేసుకున్నా. కాసేపటికే బహుశా అమ్మే అయివుంటుంది రెక్కచ్చుకు ఈడ్చుకెళ్ళింది ఎక్కడికో మరి. నాన్నయితే ఎప్పటికీ అలా చెయ్యనే చెయ్యరు.

ఈ జీపు హోరను కూడా వాయింపటలేదు. కాళ్ల దగ్గరేవిటి మెత్తగా. బహుశా ఇందేమో సీట్లోంచి జారి పోయుంటుంది. ఎంతమంచి పూలవాసన వస్తోందీ! ఏలూరు దారిలో పూల తోట లెక్కువేమో. అబ్బా ఇంకా ఇంకా పరిమళం వచ్చేస్తోంది. బహుశా స్వర్గంలో కొచ్చేశావేమో! లేపోతే ఇంత హాయిగా వుంటుందా! అమ్మా నాన్నా ఏరి! నెమ్మదిగా కళ్లు తెరిచా.

నా పక్కనే నాన్న మంచం మీద నిద్దరపోతున్నారు. నాన్న గుండెల మీద బుజ్జి నిద్దర పోతోంది. మంచం కింద గోడకి ఆనుకుని చిన్నారి, నా కాళ్ల కింద ఇందు. అందరూ ఒకటే పిచ్చి నిద్రిల్లో వున్నారు. అమ్మయితే కనబడలేదు. తల వెనక్కి తిప్పి చూశా!

నా వెనక మూడు పెద్ద కిటికీలు అసలు ఆ గదే బోర్లింబిన 'U' లాగా వుంది. ఓ కిటికీలోంచి రాధామనోహరం తీగా ఇంకో కిటికీలోంచి గిన్నె మాలతిపూలూ మూడో కిటికీలోంచి ఇంకేదో తెల్లపూలతో తీగా మూడూ కనిపించాయి. కొన్ని పువ్వులతో వున్న కొమ్మలు గది కిటికీల్లో కొచ్చేశాయి. ఆ తీగలన్నీ కమ్ముల్ని చుట్టేసుకున్నాయి. వెనక్కి తిరిగి చూస్తే మెడనెప్పుడుతోందని బోర్లా పడుకుంటే ఎదురుగా ఇంట్లోనే తోట. ఎంత బాగుందో! నేనే పుస్తకాల్లోనూ చదవ లేదు ఇలా చేయచ్చని. ఏలూరు వాళ్లెంత పుణ్యం చేసుకున్నారో కిటికీల్లోకే చెట్లు వాటంతటవే వచ్చేసి పూలు కూడా పూసేస్తున్నాయి. చూసినంతసేపు చూసి ఇక్కడే ఇలా వుంటే పెరట్లో ఇంకా ఎలా వుంటుందోనని చెప్పి లేచి గది తలుపు రెక్కలు నెమ్మదిగా తోశా.

అమ్మప్పుడే స్నానం కూడా చేసేసినట్టుంది. దేవుణ్ణి చిన్న బుట్టలో వుంచి వళ్లో

జాగ్రత్తగా పెట్టి తెచ్చుకుంది కదా ! వంటింట్లో పీటవేసి దేవుణ్ణి పెడుతోంది. నన్ను చూడగానే 'నానీ! నాలుగంటే నాలుగు పూలు కోసుకురా పెరట్లోకెళ్లి. ఎక్కువ కోయకు సుమా. బాగుండదు. ఏడింటిలోపల పాలు పొంగించేయాలన్నారు కదా అమ్మమ్మగారు!' అంది. హమ్మ, మొదలయ్యాయి నా డ్యూటీలు. నే కనిపిస్తే చాలు ఈవిడ గారికి ఏదో పని గుర్తొస్తుంది. పందిరి గుంజకు పని చెప్పగలదీవిడ.

నేనింకా హాయిగా గుమ్మం మీద కూచుని పాలెలా పొంగుతాయో చూద్దావనుకున్నా. గుమ్మం బయట కుంపట్లో తెల్లగా మెరిసి పోతున్న ఇత్తడి గిన్నెలో సగానికి పాలు మీగడ కట్టి పొంగడానికి రెడీగా వున్నాయి. అయినా నాలుగు పూలకోసం పెరట్లోకి వెళ్లక్కర్లేదని అమ్మకి తెలిసినట్లు లేదింకా. నెమ్మదిగా ఆవలించుకుంటూ వెళ్లి రెండు రాధామనోహరం గుత్తులు రెండు గిన్నెమాలతి గుత్తులు బోల్డు ఆకులతో సహా తెంపుకొని దేవుడి ముందుపళ్లెంలో పడేసి మళ్ళీ కుంపటి ముందు కూచున్నాను.

"పాలు పొంగేటపుడు దణ్ణం పెట్టుకో అంతేగానీ పొంగిపోతున్నాయి పొంగి పోతున్నాయని అరవకు" అని నాతో చెప్పి "సూర్యనారాయణ మూర్తి తండ్రీ! ఈ పాలు పొంగినట్లు నా సంసారం కూడా పొంగాలి!" అని ఆకాశం కేసి చూసి దణ్ణం పెట్టింది. నన్ను పైకనద్దంది అని వూరుకున్నా గానీ చూస్తూనే వున్నా కనీసం గ్లాసెడు పాలన్నా పోయుంటాయి.

ఇంతట్లోకీ మళ్ళీ ఇంకో ఆర్డరు - "నువ్వు పోయి నూతి దగ్గర మొఖం కడుక్కురా, గుమ్మం మీద పొట్లంలో కచికలూ, తాటాకులూ వున్నాయి. కచికలు గానీ తిన్నావంటే ఇంజక్షన్లి పీస్తాను. రెండు నిమిషాల్లో రావాలి!" కచికలున్నాయనగానే ఒక్క పరుగు పెట్టా! నా దృష్టిలో కచికల కన్నా రుచైన వస్తువు ఈ భూమ్మీదుండదు. అవి తినేస్తున్నానని నా కంట పడనీయకుండా చేసి తియ్యటి ఎర్రటి పళ్లపొడి తెప్పించేది. అదీ తినేదాన్ననుకో. కానీ కచికలకి ఏదీ సాటి రాదు. నాచేత ఆ అలవాటు మాన్పించాలని పాపం మా నాన్న పెద్దపెద్ద తెల్లమాత్రలు సీసాలకి సీసాలు తెచ్చేవారు. రోజూ రెండైనా బుగ్గని పెట్టుకోమనేవారు. నాన్న చూస్తుండగా నోట్లో పెట్టుకుని ఆయనటు వెళ్లగానే సందులో వుమ్మేసేదాన్ని. నాచేత మందులు మింగించడం వీళ్ల తరమా !

ఒక్కసారి పెరడంతా తిరిగొచ్చాను. ఎంత పెద్దదో. పదెకరాలుంటుందేమో ! పెద్ద బాదం చెట్లు ఉసిరి చెట్లు ఒకటేవిటి అన్ని పళ్లచెట్లు కనిపించాయి. ఏవీ డబ్బెట్టి కొనుక్కో అక్కర్లేదు. వీళ్లతో మంచిగా వుంటే చాలు. కానీ అన్ని చెట్ల నించీ నేల కనపడకుండా ఆకులు ఎండి రాలిపడుతున్నాయి. నా పాదాలు కూడా కనపడట్లా ! ఏపామో కుట్టేస్తే! అమ్మో పరిగెత్తు కుంటూ ఇవతలకొచ్చేశా ! కానీ రెండు పారిజాతం చెట్ల కింద మాత్రం శుభ్రంగా

అలికుంచారు పువ్వు లేరుకోడాని కోసం అనుకుంటా.

అన్ని చెట్లు బాగానే పెంచారు కానీ జామచెట్టు పెంచడం మాత్రం చేతకాలేదను కుంటా. కొమ్మలన్నీనేలబారు అడ్డంగా వున్నాయి. కొమ్మకొమ్మకీ చిన్న చిన్న కాయలే. ఎవరైనా అలా పెంచుకుంటారా ? వెధవ పిల్లలుంటారు చూడు ! వాళ్లు చూస్తే బతకనిస్తారా ఇన్నికాయలని ! ఒక్కటి కొరికి చూశా. లోపల గులాబీ రంగులో ఉంది. కానీ నాకన్నలు జాంపళ్లు తినబుద్ధి కాదు. కానీ ఈ చెట్టు ఉయ్యాలాగడానికి మాత్రం బ్రహ్మాండంగా పనికొచ్చేటట్టుంది. ఒక్కొక్క కొమ్మమీద ఏడెనిమిది మందయినా తేలిగ్గా ఎక్కివూగచ్చు. ఒక్కసారి చిన్నవూపువూగి దిగి కాసిని పారిజాతంపూలు దోసిట్లో పోసుకొని వంటింట్లోకి పరిగెత్తా. దేవుడి కవిప్రీతటగా! అందుకని అలాగే అన్నీ గూట్లోకి జల్లేశాను.

“ఎక్కడికి పోయావే ఇంతసేపూ పాలు చల్లారి పోతున్నాయి. ఇవి తాగేయ్ త్వరగా” అని పెద్ద గ్లాసోటి ముందు పెట్టింది. కానీ నాకు పాలు చూస్తేనే దోకొస్తుంది. కానీ తప్పదు కదా! కళ్లు మూసుకుని తాగబోతున్నా. ఇంతట్లోకి పొట్టిగా లావుగా తెల్లగా వున్నావిడనెత్తి మీద తెల్ల ముసుగేసుకుని ఒక పెద్ద వెండి గిన్నెలో చక్కెర పొంగలి ఇంకో దాంట్లో పులిహోర తెచ్చి గుమ్మంలోకి తోశారు వంటింటి బయటే నిలబడి. ఈ వూళ్లో రోజూ పొద్దున్నే ఇంటి వాళ్లు అన్నీ చేసుకుని అద్దెకున్న వాళ్ళకి ఇవ్వాలి కాబోలని విచిత్రంగా చూస్తున్నా.

“అమ్మాయ్ ! ఈవేళ గుళ్లో మన ఆడిటరుగారు ధనుర్మాసం భోగం చేయించారు. ఇవిగో ప్రసాదాలు. పెద్దమ్మగారు ఇందాకా మిమ్మిల్ని పలకరిద్దామని వచ్చారు గానీ మీరందరూ వళ్లెరక్కుండా నిద్దర్లోతున్నారు. మళ్ళీ వస్తానని చెప్పమన్నారు. ఇప్పుడు ధ్యానంలో కూచున్నారు. తొమ్మిదయితే గానీ బయటికి రారు. ఆ! అన్నట్లు ఈ పూటకి వంట పెట్టుకోవద్దన్నారు. నే మడి కట్టుకోడానికి పోతున్నా. పదకొండయేటప్పటికి వంట పట్టుకొస్తా. మీరీ లోపల ఒక్కటే సామాన్లు సర్దుకోండి” అన్నారు.

“మీకెందుకండీ శ్రమ ! నే ఎంత సేపట్లో చేసుకుంటా” అంది అమ్మ.

“మంచిమాటే ! నే వున్నదే వచ్చిన వాళ్ళకి వండి వార్చేందుకు. పూటకి పాతికమందన్నా అవుతారు. మీ నలుగురూ మాకు బరవవుతారా? సాయంత్రం నించి వండుకుందురు గానీలే!” అంటూ వెళ్లిపోయారు.

“అమ్మా పదవే. ఇంక నీకు పనేం లేదుగా ! హాయిగా పెరట్లో తిరిగొద్దాం” అన్నా. “పని లేకపోడవేవిటి ? పద పద ! ఈ బ్లేడుచ్చుకుని ఒక్కొక్క మూటే ఎక్కడ పురికొస కనిపిస్తే అక్కడ కోసేస్తూ విప్పుదాం. వీళ్లు లేచే లోపల కొంతపనయినా అవుతుంద”ని మధ్య గదిలోకి నడిచింది. మేం ఇద్దరం కలిసి నాలుగయిదు గోతాలు విప్పామో లేదో ఒక్కొక్కళ్లే లేచారు.

నాన్న గబగబా స్నానం చేసేసి రెడీ అయిపోయారు. అమ్మ పెట్టిన పులిహోర తిని - నిన్నటి కన్నా ఈ వేళ మరీ బాగుందే ! వూరిందేమో అన్నారు. అమ్మ నవ్వి “ఇది దేవుడి ప్రసాదం నిన్నటి దాంట్లో మిగిలినది కాదు” అంటూ కాఫీ ఇచ్చింది. కాఫీ కూడా తాగేసి సైటు హాండ్‌వరు చేసుకోవాలి లేటవుతుందని చెప్పి వెళ్లిపోయారు, ఒక్కత్తి ఇల్లెలా సర్దుకుంటుందోనన్న జాతైనా లేకుండా. మేం ఎవ్వరం అమ్మని విసిగించలా. చెప్పినట్లుగా విని అన్నీ ఎక్కడివక్కడ పెట్టాం, ఆఫీసు నుంచి కార్పెంటర్‌చ్చి మంచాలు బిగించి వెళ్లిపోయాడు. ఇక్కడ అన్ని గదుల్లో పెద్ద పెద్ద అలమరాలున్నాయి. వీధి గదిలో అయితే అద్దాలు కూడా వున్నాయి అలమరకి. ఒక్క బొమ్మ కూడా విరక్కొట్ట కుండా అన్ని బొమ్మలూ వీధి అలమర్లో పెట్టాం. ఆ నల్లపెట్టె వీధి గదిలో కీడ్చుకొచ్చి అమ్మ పువ్వుల చీర కప్పితే చక్కటి సోఫాలాగా అయిపోయింది. ఇంతట్లోకీ ఈ ఇంటి బామ్మగారొచ్చారు. ఆవిడ గుంటూరుమ్మమ్మగారికన్నా పెద్దావిడలా వున్నారు. ఆవిడెళ్లి పోయాక అమ్మ అంది ‘ఎంతందంగా పచ్చి పసుపు కొమ్ములా పార్వతీదేవిలా ఉన్నార’ని. వాళ్లింట్లో తెల్లారకట్ల తాతగారు ఆంజనేయుడి పూజ చేస్తారట. బామ్మగారు అమ్మతో చెప్పారు. “ఏం కావాల్సిచ్చినా మొహమాట పడకమ్మా. దేనికి ఇబ్బంది పడొద్దు. కానీ పిల్లల్ని ఎక్కువగా వీధివైపు మసలనీయద్దు. అబ్బాయికోసం ఎవరెవరో పెద్ద మనుషులొచ్చి పోతుంటారు” అని.

“అలాగేనండి. మా పిల్లలు అసలల్లరి చేయరు. వాళ్ల ఆటలేవిటో. వాళ్ల లోకవేవిటో” అని మా గురించి పాపం చాలా మంచిగా చెప్పింది.

“మీ పెద్దమ్మాయంతే వుంటుంది. మా మనవరాలు సువర్ణనీ! వాళ్లమ్మ చేత జడేయించుకుంటోంది. వస్తుంది” అని అమ్మతో చెప్పి, “మీరంతా ఓ జట్టుగా ఆడుకోండేం” అని నాతో చెప్పి ఆవిడ వెళ్లిపోయారు.

మేం కూడా ఒక్కొక్కళ్లమే మా అమ్మచేత జడ లేయించుకుంటుంటే అప్పుడొచ్చింది ఆ అమ్మాయి. అమ్మే మాట్లాడింది. రా! పాపా రా! కూచో అని పీటేసింది. ఎంత బాగుందో! పీట మీద కూచున్నా రెడు జళ్లూ నేలమీద పడిపోయాయి. వెంటనే జడలు ముందుకేసేసు కుంది. వాళ్లమ్మ ఒక్కో జడ గంటయినా దువ్వివేసుంటుంది. లేకపోతే అంత నైసుగా రాకేం. మా అమ్మా వేస్తుంది ఎక్కడ చిక్కక్కడే. ఎప్పుడూ చిక్కు తీయమంటే రేపంటుంది. ఆ పాపకేసి ఇంకో సారి చూశాం. సాటిను పరికిణి అదేలాటి జాకెట్టు. గోధుం గింజల గొలుసు. చెవులకీ పెద్ద జూకాలు, ఎక్కడికో తయారయినట్లున్నారు. నేనే పలకరించాలి కదా ఏదో ఒకటి. లేకపోతే గర్వమనుకోరూ !

“పెళ్లికడుతున్నారా?” అనడిగా !

“ఎక్కడికీ వెళ్లట్లేదు, ఇంట్లోనే!”

“వూరికే ఇంట్లో వుండేందుకు ఇంత మంచి బట్టలా ! ఇలాటివి బయటకెళ్లేటప్పుడే వేసుకోవాలి. పాడయిపోవూ?” అన్నా.

“మరి ఇంట్లో ఎలాటి వేసుకోవాలి?” అనడిగింది. అసలేవీ తెలియనట్లుంది.

“ఇవిగో నన్ను చూడు ! ఇంట్లో ఇలా వుతికి ఆరేశాక ఇస్త్రీ చెయ్యకుండా వుంటారే? అలాటివి వేసుకోవాలి తెలిసిందా?”

“అయ్యో నాకు లేవలాటివి. అమ్మ నడుగుతా వెంటనే కొని తెప్పించమని” లేవ బోయింది.

“ఫరవాలేదులే ఈ వేళ్లికి. జాగ్రత్తగా ఆడుకుంటే సరి. వుయ్యాలాగుదాంరా” అన్నా.

“అమ్మో తాతగారు ఉయ్యాల బల్లమీద కూచుని వున్నారు. ఇప్పుడక్కడ వూగుతూంటే కోప్పడతారు” అని భయపడిపోయింది.

“అయ్యో పిచ్చీ ! వుయ్యాల బల్ల మీద పెద్దవాళ్లు వూగుతారు. పిల్లలు జామచెట్టు మీద వూగుతారు పద పద. మనకి వుయ్యాల బల్లెందుకు” అని లేవదీశా నందరినీ.

“నీ పేరేవిటి! సుశీలా ! నిజంగా నాకు జామచెట్టు మీద వుయ్యాలాగవచ్చునని తెలియనే తెలియదోయ్” అని నా వెనకాలే వచ్చింది.

ఒక్కళ్లే వుంటే ఇంతే కదా పాపం. సొంత జామ చెట్టుంచుకుని కూడా వుయ్యాలా గొచ్చుననినే చెప్పే దాకా తనకి తెలియనే లేదు. ఈ అమ్మాయినే ఎలా చెప్తే అలా వినేట్టే వుంది. ఇంక సెలవులెలా గడపాలా అని బెంగలేదు. ఇప్పుడు నలుగురం కాస్తా అయిదుగురు మయ్యం కదా !

“అవును ! మా అమ్మని చూశావుగా. మీ అమ్మని చూపించూ” అన్నా, ‘పద’ అని బయల్దేరింది. వెనకాలే నలుగురం.

“ఇల్లెరమ్మ తల్లీ ! మంచి ముహూర్తం చూసుకున్నావా ! అరగంటలో వెనక్కొచ్చేయ్యాలి” అని అమ్మ పాపం ఆశీర్వదించి మరీ పంపింది.

